

Kedves Gyülekezet!

János evangéliuma az elutasítás és befogadás drámája. A felolvasott szakaszban egy nyílt összecsapás áll előttünk. Csapda, amiből nem lehet kijönni. Halálos fenyegetés, beszorítottság, lehetetlen helyzet.

1. Sarokba szorított

Jézus tanít a templomban, amikor a farizeusok és írástudók hozzá lépnek. Teljesen abszurd a helyzet: Isten Fiát szorítják sarokba az imádság házában. Kísérteni akarják ezzel a helyzettel.

A 3Móz 20,21 és az 5Móz 22,22 szerint, ha egy férfi más feleségével hál, mindketten haljanak meg. A törvény alkalmazásánál azonban az lett, hogy a férfit futni hagyták, az asszonyokon hatjották csak végre az ítéletet. A csapda abban állt, hogy ha Jézus részvétet tanúsít az asszony iránt (akire a megkövezés várt), azzal megtagadja a Törvényt. Ha a Törvény mellé áll, ellent mond saját tanításainak a bűnösök iránti könyörületről.

Az asszony helyzete szörnyű: az ítéletre, a halálra várt. Biztos lehetett abban, hogy itt a vég. Teljes sarokba szorítottság. Zsákutca, amibe ő maga sétált bele. De a törvénytudók sincsenek jobb helyzetben: ha nem bizonyítják, hogy Jézus istenkáromló, elképzelhetetlen hatást fog gyakorolni, megrendít sok mindent, ami korábban megrendíthetetlennek tűnt. A beszorítottság, ami kirajzolódik a történetben maga a bűn: alapvetően ilyen helyzeteket hoz az ember számára. Olyat, amiben nem vagy szabad, ahol az előítéletek működnek, él és a hat a megbélyegzés, a szégyen és az embertelenség.

2. Kínos

Az egész történetet átjárja egy érzés: mennyire kínos mindez! Maga a házasságtörésen való rajtakapás: ahogy kiderül, mindenki számára nyilvánvalóvá válik. Kínos annak is, aki észrevette ezt a dolgot. De azoknak a törvénytudóknak is, akik részei lettek a történeteknek.

Kínos a helyzet maga: hogyan is lehet választani az igazság és az irgalom között?

Kínos, mert visszafordul az egész helyzet a kérdésfeltevők felé.

Kínos a csend: Jézus nem válaszol.

Kínos, hogy ír a porba: ilyet sosem csinál máshol az evangéliumban...

Kínos a végén a katarzisz: ennyire egyszerűen elengedi ezt a nőt: semmi bűnbánat és ruha megszaggatás?

Számtalan kínos története van az életünknek, az istenkapcsolatunknak, amit behozhatunk az Ő jelenlétébe, amit vállalhatunk, amivel elé jöhetünk itt és most is. Istennek szava van ezekhez, számára nincs kínos téma sem helyzet. Mert a legkínosabb kérdésekben és történetekben is megjelenik, belép és megmutatja az Ő végtelen szeretetét!

3. Könnyűnek találtattál

Nagyon sok embert érdekel, hogy mit írt Jézus a porba? Csak az időt húzta, vagy pótcselekvés volt? Esetleg egy Igét írt, vagy az ott lévők bűneit?

Azt, hogy mit írt, nem tudjuk meg, de a történetek alapján eszünkbe juthat egy másik helyzet, mikor írás jelenik meg egy falon (Dániel történetében): „Mégmértél és könnyűnek találtattál.” Egy király, egy uralkodó, egy birodalom, egy életforma ítélete ez.

Amit Jézus itt tesz, mond, ahogy leleplezi a szív csalárdságát, a fonákságot, a törvény kiforgatását, az ugyanez a dolog: rávilágítás arra, hogy van isteni ítélet, ami utolér és kérlelhetetlenül igazságot szolgáltat.

A megmérés során mindnyájan könnyűnek találtatunk, sőt, a kultúránk, közösségeink, életünk legkülönbözőbb területei is.

4. Az első kő

Nincs mit tenni hát, igazságot kell szolgáltatni. A bűn büntetést érdemel. A törvényben is ez áll: meg kell kövezni az ilyet...

Igen, az első kő a legfontosabb. A többi már lehet a bosszú kifejeződése, tömegszellem, de az első kő meghatározó. Jézus kitétele csupán annyi, hogy az, aki a legelsőt dobja, az büntelen legyen. Az első kő dobása felelős tiszt volt: a legmagasabb rangú ember, esetleg a sértett fél tehetette ezt meg.

Az első követ a tanúnak kellett volna dobni, mert úgy volt szokás. A tanú azonban hallgat, nem áll elő, volt erre elég oka, hiszen akkor őt ki lehet kérdezni, hogy ki volt a partner.

A vádlók egyesével eloldalognak, kezdve a véneken, akiknek a belátása, alázata mélyebb volt, józanabbak voltak a többiekénél.

5. Vádlottak

Az előttünk lévő történetben mindenki vádlott. Senki sem mondhatja, hogy nem vétkezett. A farizeusok hirtelen „rajtakapottá” válnak. Percek múlva már csak ketten vannak. A színtér kiürült... Augustinus szavaival: „Ketten maradnak: a nyomorúság és az irgalom” – *relicti sunt duo, misera et misericordia*. Valamiképpen mindketten vádlottak.

„Jézusnak sehol sem mutatkozik meg olyan csodálatos szeretete és szolgálata, mellyel összetörte az élet régi rendjét, mely az embert fogva tartotta, mint e nő iránti szeretetben.” (E. Stauffer, német teológus)

Jézus nem felmenti az asszonyt, mondván: nem baj, amit tettél. Nem igazolja, nem magyarázza kis, hanem bűnbocsánatot ad a bűnre, amit elkövetett.

Végül Jézus és az asszony tovább beszélget, megtörténik a feloldozás, a felhatalmazás az új életben járásra. A farizeusok és írástudók megölnék a bűnöst, de a bűn tovább élne. Jézus meghal és ezzel legyőzi a bűnt, a bűnös pedig az Ő halálából él.

6. Egymást pusztítva

Az igehirdetés sorozatunkban van egy fókusz, ami a környezettel való kapcsolatra, a teremtett világgal való kapcsolódásra vonatkozik.

Ezzel a mai Igével kapcsolatban egy dolgot emelek ki: az Istentől elszakadt ember, a bűn által uralt ember pusztít. Nemcsak a természetet, de a másikat is. Az istenellenes emberek pusztítják a kapcsolatokat (mint a történetben a házasságtörés ténye önmagában pusztító), de az egyik ember a másikat is pusztítja: ezt tették volna az írástudók. Jézust és az asszonyt is szívesen pusztították volna el.

Felháborító az az igazságtalan gyakorlat is (a férfi futni hagyása, a nő elítélése), amivel Jézus szembe megy. A törvény betartói sem képesek megtenni azt, sőt visszaélések rögzülnek a gyakorlatban, ami Istennek nem kedves. A kultúrában rögzülhetnek olyan hangsúlyeltolódások, félreértelmezések, aminek valahol isteni gyökere van, akár biblikus alapja, de eltorzul, egyoldalúvá válik. A teremtett világ rendjében benne van az emberi kapcsolatok rendje is. Amikor a teremtett világ iránti felelősségünkre figyelünk, az emberi kapcsolatok egészséges működése is előtérbe kell kerüljön. Isten akarata, hogy helyreállt, gyógyult, szeretet vezérelte kapcsolatokban éljünk és ne egymás romlására, kihasználására legyünk, hanem áldássá egymás számára.

7. Mostantól...

Hányszor ígérték talán nekünk: mostantól minden más lesz. Megváltozom...

Hányszor ígértük talán mi is másnak. Meg Istennek is: mostantól más lesz. Jobb leszek. Nem vétkezem

A történetben nem az asszony mondja, hogy mostantól minden más lesz. Az asszony hallgat. Sokkban van.

Jézus mondja ezt: mostantól ne vétkezz. Ő nyitja meg az időt: most! Most kezdődik az életed. Mostantól már nem leszel ugyanaz. Mert az enyém vagy. Hozzám tartozol. Megmentettelek.

A bűnbocsánat szabaddá teszi az embert. A legnagyobb félelemtől, hogy Isten egyszer megítéli, megbünteti a vétkeiért. A bűn és a halál miatti félelmet győzi le Jézus a kegyelmével.

A félelem ott nő, ahol az életben való részvétel vágya csökken – ez egy lelkipozíciós törvényszerűség.

És hála legyen az Istennek, hogy ahol a félelem csökken, ott nő az életben való részesedés, az élni akarás.

Isten nem vádol téged sem. Jézus nem vádol. Meghalt a bűneidért, megtisztít téged is teljesen. Részed van az örök életben, s már ezen a földön az életet élheted az Isten szeretetében és jelenlétében. Ez a tiéd, ragadd meg, fogadd el hittel! Részed van, helyed van az élők közt, Isten népe közösségében! Ő nem vádol: ne vádold magadat sem!

Kövek helyett az irgalom.

Elnézés helyett valódi bűnbocsánat.

Halál helyett élet.

Ez a kegyelem.

Ámen!

Thoma László